

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 281/2023-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu mesta Poprad v konaní o jeho žiadosti z 8. novembra 2022 o odstránenie chyby v zozname voličov takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 23. januára 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 30 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojich práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa čl. 3 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 25 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach postupom mesta Poprad v konaní o jeho žiadosti z 8. novembra 2022 o odstránenie chyby v zozname voličov. Sťažovateľ navrhuje uložiť mestu Poprad, aby zapísalo „[REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], *bytom* [REDAKOVANÉ]“ do zoznamu voličov, priznať mu primerané finančné zadosťučinenie 1 000 eur a náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľ podal 8. novembra 2022 žiadosť o odstránenie chyby v zozname voličov spočívajúcej v chybe uvedenom priezvisku ([REDAKOVANÉ]) adresovanú mestu Poprad a súčasne predložil verejné listiny – hlásenie o narodení dieťaťa, krstný list a osvedčenie advokáta, ktoré jeho tvrdenia mali preukazovať.

3. Keďže mesto Poprad nevybavilo žiadosť sťažovateľa zákonným spôsobom a vo veci nekonalo, sťažovateľ podal 21. novembra 2022 žalobu vo veci zoznamu voličov podľa § 264 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), o ktorej rozhodol Okresný súd Poprad (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 9S/1/2022 z 25. novembra 2022 tak, že ju zamietol.

4. Sťažovateľ sa 21. januára 2023 okolo 8.40 h osobne dostavil do volebnej miestnosti č. 29 volebného okrsku č. 29 – [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]. Okrskovú volebnú komisiu písomne požiadal o zapísanie do zoznamu voličov mesta Poprad ako [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a o výkon práva zúčastniť sa referenda. Okrskovej volebnej komisii sťažovateľ predložil originál osvedčenia advokáta č. 82 (správne č. 8282, pozn.).

5. Okrsková volebná komisia odmietla prijať písomnú žiadosť sťažovateľa na dopísanie [REDAKOVANÉ] do zoznamu voličov mesta Poprad a odmietla zapísať jeho opakované námietky.

6. Sťažovateľ namietal, že okrsková volebná komisia vo volebnej miestnosti č. 29 o jeho nezapísaní do zoznamu voličov mesta Poprad nevyhotovila bezodkladne zápis do zápisnice o priebehu a výsledku volieb, a preto sťažovateľ 21. januára 2023 podal prostredníctvom mailu a 23. januára 2023 osobne námietku mestu Poprad, okrskovej volebnej komisii a Štátnej komisii pre voľby a kontrolu financovania politických strán.

III.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ namieta, že mesto Poprad doteraz nevybavilo jeho žiadosť z 8. novembra 2022 zákonným spôsobom a vo veci je nečinné. Sťažovateľovi dosiaľ nebolo doručené ani rozhodnutie okresného súdu vo veci sp. zn. 9S/1/2022.

8. Sťažovateľovi bolo 21. januára 2023 upreté právo zúčastniť sa na správe vecí verejných prostredníctvom referenda v meste Poprad v okrsku č. 29, kde má sťažovateľ trvalý pobyt.

9. Sťažovateľ nemá vydaný občiansky preukaz ani pas Slovenskou republikou, hoci zákonným spôsobom ohlásil stratu občianskeho preukazu Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Poprad, ktoré vo veci nekoná.

10. Sťažovateľ 21. januára 2023 písomne osobne požiadal v referendovej miestnosti v okrsku č. 29 v Poprade o dopísanie do zoznamu voličov, avšak okrsková volebná komisia nevybavila jeho žiadosť zákonným spôsobom, nezaregistrovala jeho žiadosť a nezapísala ústne podané námietky sťažovateľom vo volebnej miestnosti č. 29 proti postupu okrskovej volebnej komisie a jej predsedu, čím mu nebolo umožnené zúčastniť sa na správe vecí verejných prostredníctvom referenda a boli porušené jeho práva.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd sa predovšetkým zaoberal označením sťažovateľa, ktorý sa opakovane aj v iných konaniach vedených ústavným súdom označuje ako [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]. Z lustrácie z Informačného systému registra fyzických osôb, ktorý obsahuje osobné údaje a údaje o pobyte občanov s trvalým pobytom na území

Slovenskej republiky, nevyplýva, že sťažovateľ [REDAKOVANÉ] má priezvisko [REDAKOVANÉ], ako sám uvádza. Z údajov o narodení, ako aj z údajov o pobyte občanov, naopak, plynie, že fyzická osoba s rodným číslom [REDAKOVANÉ] je v registri fyzických osôb vedená ako [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]. Na základe uvedeného ústavný súd v záhlaví tohto rozhodnutia označil sťažovateľa ako [REDAKOVANÉ], keďže žiadnou relevantnou verejnou listinou nepreukázal zmenu svojho priezviska na [REDAKOVANÉ].

12. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 355/09, IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 660/2016).

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie sťažovateľom označených práv v súvislosti s jeho nezapísaním, resp. chybným zapísaním do zoznamu voličov mesta Poprad. Sťažovateľ opakovane žiadal a namietal, aby bol zapísaný ako [REDAKOVANÉ], nie [REDAKOVANÉ], čo podporil predložením hlásenia o narodení dieťaťa, krstným listom a osvedčením o zapísaní do zoznamu advokátov vedeného Slovenskou advokátskou komorou. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti označil ako porušovateľa svojich práv výlučne mesto Poprad a jeho postup pri zapísaní sťažovateľa do zoznamu voličov, ktorý považuje za chybný v časti zápisu svojho priezviska.

14. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých sa namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02, IV. ÚS 115/07).

15. Podľa § 264 SSP žalobca sa môže žalobou domáhať odstránenia chyby alebo nedostatku v stálom zozname voličov a zozname voličov (ďalej len „zoznam voličov“), ktoré obec, mesto alebo mestská časť neodstránili postupom podľa osobitného predpisu (odsek 1). Na konanie podľa odseku 1 je príslušný správny súd, v ktorého obvode sa nachádza obec, mesto alebo mestská časť (odsek 2).

16. Podľa § 266 SSP žalobcom je fyzická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že bola dotknutá na svojom volebnom práve chybou alebo nedostatkom v zozname voličov.

17. Podľa § 271 SSP ak žalovaný po podaní žaloby odstránil napadnutú chybu alebo nedostatok v zozname voličov, správny súd konanie po vyjadrení žalobcu uznesením zastaví (odsek 1). Ak správny súd po preskúmaní zistí, že žaloba nie je dôvodná, uznesením ju zamietne (odsek 2). Ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť žaloby, uznesením uloží žalovanému odstrániť

chybu alebo nedostatok v zozname voličov. Vo výroku uvedie označenie žalovaného a chybu alebo nedostatok, ktoré majú byť odstránené v zozname voličov (odsek 3).

18. Ústavný súd s poukazom na citované ustanovenia konštatuje, že vo veci sťažovateľa namietajúceho postup a nečinnosť mesta Poprad v konaní o jeho žiadosti o odstránenie chyby v zozname voličov bola daná právomoc všeobecného súdu v správnom súdnictve rozhodovať o jeho správnej žalobe. Sťažovateľ využil svoje právo podať správnu žalobu podľa § 264 SSP. Následné uplatnenie právomoci okresného súdu konajúceho o správnej žalobe vylučuje právomoc ústavného súdu.

19. Vo vzťahu ku kritike sťažovateľa spočívajúcej v údajnom nedoručení rozhodnutia správneho súdu z 25. novembra 2022 ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ postup okresného súdu v konaní o jeho správnej žalobe v petite ústavnej sťažnosti nenamieta. Keďže, ako už bolo uvedené, ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania a osobitne petitom ústavnej sťažnosti, možným porušením označených práv okresným súdom sa v tomto konaní nezaoberal. Ústavný súd v uvedenej súvislosti poukazuje na to, že konanie pred ním je ovládané princípom dispozitívnosti, ktorý vylučuje, aby ústavný súd zapájal do konania o ústavnej sťažnosti iný orgán verejnej moci bez výslovného návrhu sťažovateľa.

20. Pokiaľ sťažovateľ (v odôvodnení ústavnej sťažnosti) nesúhlasí s postupom okrskovej volebnej komisie, ktorá mu neumožnila zúčastniť sa na správe vecí verejných prostredníctvom referenda, ústavný súd konštatuje bez ohľadu na nedostatočnosť argumentácie sťažovateľa, že jej postup nemožno revidovať v konaní o ústavnej sťažnosti bez predchádzajúcej revízie rozhodnutia správneho súdu, čoho sa sťažovateľ ani nedomáha.

21. S poukazom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu nedostatku svojej právomoci, pretože postup mesta Poprad pri vedení zoznamu voličov vo vzťahu k nezapísaniu sťažovateľa preveril okresný súd na základe sťažovateľovej žaloby, o ktorej meritórne rozhodol.

22. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu, aby ústavný súd odstraňoval formálne nedostatky sťažovateľovej ústavnej sťažnosti a aby rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa formulovaných v sťažnostnom petite (uloženie povinnosti zapísať sťažovateľa do zoznamu voličov, náhrada trov konania, finančné zadost'učinenie).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. mája 2023

Robert Šorl
predseda senátu